

комплексу своєчасно формувати адекватну стратегічну реакцію на негативні зміни у середовищі їх господарювання та не допускати суттєвого зменшення виробництва продукції та її реалізації.

Література

1. Корнілов І. Є. Інноваційні процеси в стратегії розвитку світової енергетики: досвід для України // Нефть и газ. — 2006. — № 3. — С. 74—88.

2. Енергетична стратегія України до 2030 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15. 03. 2006 р. № 145-р // zakon 1. rada. gov. ua.

3. Веремійчук Ю. А. Аналіз стану галузей паливно-енергетичного комплексу в контексті забезпечення енергетичної безпеки України // Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут», м. Київ.

Скібіцька А. І.,

Національний авіаційний університет, Україна

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА В АНТИКРИЗОВОМУ МЕНЕДЖ- МЕНТІ ПІДПРИЄМСТВА

Визначено задачі і об'єкти інтересу конкурентної розвідки та контррозвідки в антикризовому менеджменті

Skibitska Liana Ivan,

National aviation university,
Ukraine

INFORMATIVE SAFETY IS IN CRISISLESS MANAGEMENT OF ENTERPRISE

Certain tasks and objects of interest of competition secret-service and counter-intelligence in a crisisless management

Прискорення інформаційного насичення системи управління призвело до виникнення ряду проблем. Так, для підтримання усталеної роботи підприємства дуже важливою стала наявність своєчасної достовірної інформації не тільки про стан потенціалу свого підприємства, а й про постачальників, конкурентів, споживачів, про новітні технології, досягнення НТП та інші параметри зовнішнього середовища. В цих умовах важливим ресурсом, що забезпечує ефективну діяльність підприємства є інформація та комунікаційні зв'язки.

Конкурентоспроможність підприємства все більше визначається здатністю його менеджерів ефективно працювати з інформаційними ресурсами. При цьому, з одного боку, виникає проблема швидкого відтворення, нарощування й поновлення інфор-

маційного фонду для прийняття рішень за ситуацією, а з іншого, — пошук можливостей засекретити його частину у вигляді комерційної таємниці, щоб забезпечити принаймні тимчасове монополне становище на ринку. Найважливішою професійною характеристикою менеджерів стає їхня здатність до ефективної ділової та міжособистої комунікації.

Завжди необхідно пам'ятати, що конкуренція — це найжорсткіша боротьба за виживання, не просто за ринки збуту, джерела сировини, капіталів тощо, але й у переважній більшості вона націлена на знищення конкурента за будь-яку ціну. У світі бізнесу немає місця жалості й слабкості.

Об'єктами інтересу з боку конкурентів виступають: науково-дослідні й конструкторські роботи й отримані результати цих розробок; структура підприємства: цеху, лабораторії, іспитові майданчики, технологічні лінії, оснащення тощо, що можуть характеризувати стан виробництва; організація виробництва, відомості про продукцію, що випускається; виробничі потужності підприємства, у т. ч. дані про введення нових, розширення або модернізацію існуючих; комерційна філософія, стратегія бізнесу; маркетинг і, насамперед, режим постачань, зведення про угоди, що укладаються, звіти про реалізацію продукції, цінова політика, ринки збуту, списки замовників тощо; дані про керівників підприємства і провідних фахівців, особливо тих, мають доступ до конфіденційної інформації; фінансовий стан підприємства; найважливіші елементи системи безпеки, кодів і процедур доступу до інформаційних мереж і центрів; дані про партнерів і умови контрактів.

Пріоритетними напрямками тут є:

- *макроекономічна розвідка* — збір стратегічної інформації про глобальні процеси в економіках інших держав, про розвиток НТП у них;
- *мікроекономічна розвідка* — збір тактичної й оперативної інформації з тієї ж проблематики;
- *економічна контррозвідка* — протидія спробам іноземних державних спецслужб і комерційних фірм добути торгово-економічні, технічні й технологічні секрети.

Хоча основне призначення конкурентної розвідки (КР) — це підтримка прийняття управлінських рішень, проте, сформована певним чином, система КР може допомогти компанії вирішувати й багато інших задач, а саме:

1. Передбачення змін на ринку. Компанії, що фокусують зусилля своєї КР на відстеженні змін на ринку, рідко потрапляють зненацька у скруту через події, що впливають на їхній бізнес. Навпаки, компанії, у яких така увага відсутня, можуть незабаром стати банкрутами.

2. Передбачення дій конкурентів.

3. Виявлення нових або потенційних конкурентів.

4. Вивчення успіхів і невдач конкурентів

5. Пошук і вивчення фірм, передбачуваних до покупки (злиття).

6. Вивчення нових технологій, продукції і процесів.

7. Моніторинг змін у політичній, законодавчій і регулюючій областях, що впливають на бізнес.

8. Відкриття нової справи. Конкурентна розвідка може не тільки допомогти прийняти рішення про нову діяльність або диверсифікацію, але й дозволить одержати найважливішу вихідну інформацію для його розвитку.

9. Відкритий погляд на свою діяльність. Багато компаній, особливо великі, мислять обмежено, не виходячи за межі власних рамок. Їхні методи роботи стають традиційними і застарілими; КР надає нові ідеї і концепції. Вона змушує сфокусувати погляд на зовнішньому світі й визначити місце своєї компанії в конкурентному середовищі.

10. Допомога в застосуванні новітніх інструментів управління. Деякі компанії відчувають утруднення при запровадженні в дію й підтримці таких дорогих управлінських технологій як «комплексне керування якістю», впровадження корпоративної АСУ, «перехід на нову технологію» або «система задоволення клієнта». Одна з причин — відсутність необхідної інформації.

Література

1. *Вертузаєв М. С., Голубєв В. О.* Захист інформації в комп'ютерних системах / Під ред. О. П. Снігерьова. — Запоріжжя: ВЦ «Павел», 1998.

2. Некоторые правовые аспекты защиты и использования сведений, накапливаемых в информационных системах // Борьба с преступностью за рубежом. — М.: ВИНТИ, 1990. — № 7. — С. 63—64; 1992. — № 6. — С. 13—14.

3. *Скібіцька Л. І., Скібіцький О. М.* Менеджмент підприємницької діяльності. Організація бізнесу: Навч. посібник. — К.: Кондор, 2009.